

MRL-uudistus / työryhmän 23. kokous

Aika	to 10.9.2020 klo 13.00–16.00
Paikka	Skype-kokous
Osallistujat	Teppo Lehtinen, pj, YM Ari Ekroos, Aalto-yliopisto Mervi Karhula, LVM Vilppu Talvitie, MMM Jari Salila, OM Vesa Pekkola, STM Anu Hernesmaa, VM Ilkka Heikkinen, YM Riitta Rönn, YM, Anna-Leena Seppälä, YM Kirsi Martinkauppi, YM Anne Jarva, Kuntaliitto Anna-Mari Ahonen, maakuntien liitot Martti Häkkänen, Helsingin yliopisto Panu Lehtovuori, Tampereen yliopisto Maija Neva, sihteeri, YM Mirkka Saarela, sihteeri, YM Melica Hellén, viestintäasiantuntija, YM Antti Irjala, YM

1. Kokouksen avaus ja edellisen kokouksen muistion hyväksyminen

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 13.02. Hyväksyttiin edellisen kokouksen muistio.

2. Valmistelun tilannekatsaus

Puheenjohtaja kertoi lyhyesti valmistelun tilanteesta.

3. Alueidenkäytön suunnittelujärjestelmä

Alueidenkäytön jaoston puheenjohtaja Antti Irjala esitteli pykäläluonnoksiin ja niiden perusteluluonnoksiin tulleet muutokset.

Keskusteltiin asiasta. Keskustelussa nousi esille muun muassa seuraavia asioita ja kysymyksiä:

Kaupunkiseutusuunnitelma

- Miksi kaupunkiseutusuunnitelma olisi pakollinen? Pakollisuus ei avaudu kaupungeille eikä kaupungeissa ymmärretä, mitä lisäarvoa pakollisuus toisi. Eivätkö MAL-sopimukset ja yleiskaavan laadullisiin vaatimuksiin esitetty kaupunkiseutunäkökulma motivoi kaupunkia riittävästi? Kaupungit eivät kannata pakollisuutta.
- Kaupunkiseutusuunnitelma lisää kuntalaisten osallistumismahdollisuuksia ja vuorovaikutusta, mikä on hyvä asia.
- Millä kriteereillä kaupunkiseudut rajataan? Rajanveto on ongelmallista. Onko järkevää rajata kaupunkiseutuja asetuksella, kun tilanne kuitenkin elää?
- Mikä on kaupunkiseutusuunnitelmien suhde MAL-sopimukseen? Tehdäänkö kaupunkiseutusuunnitelmat ja MAL-sopimukset erikseen vai voidaanko ne yhdistää?
- Millä kaupungit pakotetaan tekemään kaupunkiseutusuunnitelma, jos ne eivät sitä halua tehdä?
- Kaupunkiseutusuunnitelma ja sen pakollisuus ovat oikein hyviä ja kannatettavia asioita. Etenkin liikennealalla tarvitaan kaupunkiseutusuunnittelua, hyvä väline yhteistyöhön. Myös kuntalaisten osallisuus lisääntyy kaupunkiseutusuunnitelma avulla.
- Miksi kaupunkiseutusuunnitelmalla ei ole oikeusvaikutuksia? Sopiiko oikeusvaikutukseton kaupunkiseutusuunnitelma alueidenkäytön suunnittelujärjestelmän kokonaisuuteen?
- Onko ristiriitaista, että MAL-sopimusta ei tunnusteta laissa?

Yleiskaavan ja asemakaavan yhteiskäsittely

- Yhteiskäsittely on kannatettava asia ja se antaa hyvän mahdollisuuden joustavoittaa menettelyitä joissain tilanteissa.
- Jos yhteiskäsittelyssä toisesta kaavasta valitetaan, niin toinenkaan kaava ei voi tulla voimaan.

- Onko yhteiskäsittelylle mitään reunaehtoja?

Asemakaavaehdotuksen laatiminen yhteistyössä maanomistajan kanssa

- Ehdotettu menettely ylittää yhteistyön rajan ja murtaa kunnan kaavamonopolin. Yhdyskuntarakentamisen on kuuluttava kunnalle. Mitä jos kaava halutaan pysäyttää, mitä sitten tapahtuu? Mitä jos kaava ei ole toteutuksen ja ajankohdan kannalta ok? Miten varmistetaan maanomistajien yhdenvertainen kohtelu?
- Maanomistajalla tulisi aina olla oikeus laatia kaavaehdotus. Kunnalla säilyisi kaavamonopoli, koska kunta voisi aina olla hyväksymättä kaavaa.
- Onko valituskielto päätöksestä, jolla kunta on antanut asemakaavaehdotuksen maanomistajan laadittavaksi mahdollinen? Miten maanomistajien tasapuolinen kohtelu voidaan taata, jos päätöksestä ei voi valittaa?
- Voisiko pykälässä ja perusteluissa vielä enemmän painottaa, että kunta ohjaa tässäkin tapauksessa valmistelua ja voi pysäyttää kaavaehdotuksen valmistelun tarvittaessa?
- Anne Jarva totesi, että Kuntaliitto pitää kohtaa ongelmallisena erityisesti kunnan itsehallinnon, kunnan kaavoitustehtävän hoidon ja julkisen vallan käytön näkökulmasta. Kuntaliiton mielestä pelkkä valta hyväksyä kaava ei merkitse kaavamonopolin säilymistä.

Puheenjohtaja totesi, että alueidenkäytön kokonaisuuden osalta lähdetään nyt etenemään valmistelussa lausuntoversiokokonaisuuteen ja että työryhmän jäsenet voivat lähettää kaikki kokonaisuutta ja pykälä- ja perusteluluonnoksia koskevat eriävät näkemyksensä ja kirjalliset kommenttinsa mielellään ensi viikon aikana. Keskustelussa esitettyjen kommenttien perusteella jatkovalmistelussa arvioidaan kuitenkin vielä erityisesti kohdan ”asemakaavaehdotuksen laatiminen yhteistyössä maanomistajan kanssa” muotoilua ja sisällyttämistä lausuntoversioon.

4. Rakentaminen/suunnittelijoiden pätevyyydet ja kelpoisuudet

Rakentamisen jaoston puheenjohtaja Kirsi Martinkauppi esitteli asian.

Keskusteltiin asiasta. Keskustelussa nousi esille muun muassa seuraavia asioita ja kysymyksiä:

- Voiko rakennushankkeeseen ryhtyvälle asettaa kelpoisuusvaatimuksia?
- Mm. vaativan tason rakentamisesta ja rakennusvalvonnasta tullaan vielä esittämään kommentteja ja kysymyksiä myöhemmin, kun asiaan on ehditty perehtyä paremmin.

- Mitä kustannuksia kunnille aiheutuu?

5. Syksyn työsuunnitelma

Puheenjohtaja totesi, että kokouksen asialistan liitteenä 5 on työryhmän syksyn työsuunnitelma, joka kuitenkin vielä voi päivittyä syksyn edetessä.

6. Muut asiat

Osallistuminen, vuorovaikutus ja vaikutusten arviointi -jaoston pysyväksi asiantuntijaksi nimettiin Janne Tähtikunnas (Omakotiliitto) Ari Rehnforsin (Omakotiliitto) tilalle.

7. Kokouksen päättäminen ja seuraava kokous 24.9.2020

Puheenjohtaja päätti kokouksen klo 15.36.

LIITE: Kokousmuistioon liitettiin Kuntaliiton 8.10.2020 päivätty muistio.